

Til samtlige statsadvokater,
samtlige politidirektører,
Politimesteren i Grønland og
Politimesteren på Færøerne

DATO 2. april 2009

JOURNAL NR.

RA-2009-131-0002

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Rigsadvokaten

Informererer Nr. 7/2009

Ny højesteretsdom om anklageskriftets udformning

(RA 2009-8002-0001)

1. Indledning

Højesteret har i en konkret sag den 6. marts 2009 truffet afgørelse om frifindelse på baggrund af, at anklageskriftet ikke fandtes at indeholde en sådan beskrivelse af forholdet, at det kunne danne baggrund for domfældelse, jf. retsplejelovens § 883, stk. 3.

2. Reglerne om anklageskrifters udformning

Reglerne om anklageskriftets udformning findes i retsplejelovens § 834. Efter bestemmelsens stk. 1, nr. 3, skal anklageskriftet indeholde ”oplysninger om det forhold, der rejses tiltale for”. Af stk. 2 fremgår, at disse oplysninger skal omfatte:

- ”1) den regel, der påstås overtrådt, og forbrydelsens kendetegn, som de fremgår af reglen,
- 2) forbrydelsens navn, hvis loven indeholder angivelse heraf,
- 3) straffehjemmelen,
- 4) en kort beskrivelse af det forhold, der rejses tiltale for, med sådan angivelse af tid, sted, genstand, udførelsesmåde og andre nærmere omstændigheder, som er nødvendig for en tilstrækkelig og tydelig beskrivelse, og
- 5) i givet fald de strafforhøjelses- eller strafnedsættelsesgrunde, der vil blive påberåbt.”

Retsplejelovens § 833, stk. 3, fastslår følgende:

”Retten kan ikke domfælde for noget forhold, der ikke er omfattet af tiltalen.”

3. Den konkrete sag

T var tiltalt for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1, ved den 3. januar 2008 ca. kl. 14.00 via Oksevejen, 6330 Padborg, fra Tyskland til Danmark i tysk registreret taxa, ”forsætligt at have bistået 3 afghanske statsborgere med ulovlig indrejse og ophold i Danmark.”

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Retten i Sønderborg fandt det i dom af 21. januar 2008 bevist,

”at tiltalte i hvert fald efter at være ankommet til banegården i Padborg må have anset det som en nærliggende mulighed, at de tre afghanske statsborgere ikke lovligt havde kunnet indrejse i Danmark, og tiltalte, der, uden at foranstalte nærmere undersøgelse herom, begyndte at køre de pågældende videre mod København, findes på denne baggrund at have gjort sig skyldig i overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1, ved forsætligt at have bistået de pågældende med at rejse gennem landet.”

Vestre Landsret fandt i dom af 17. juni 2008, at

”tiltalte må have indset, at det var en nærliggende mulighed, at de tre passagerer ikke lovligt havde kunnet indrejse i Danmark, og at de opholdt sig ulovligt i Danmark. Det tiltrædes derfor, at tiltalte ved herefter at have kørt de tre passagerer videre mod København har overtrådt udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1.”

4. Højesterets afgørelse

Højesteret frifandt tiltalte med følgende begrundelse og resultat:

”[NN] er tiltalt for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1, som er sålydende:

”stk. 7. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, der

- 1) forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse i eller rejse gennem landet,”

Gerningsbeskrivelsen ifølge anklageskriftet lyder på, at [NN] tiltales for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1, ”ved den 3. januar 2008 ca. kl. 14.00 via Oksevejen, 6330 Padborg, fra Tyskland til Danmark, i tysk registreret taxa [XXXXX], forsætligt at have bistået 3 afghanske statsborgere med ulovlig indrejse og ophold i Danmark”.

Anklagemyndigheden har præciseret, at tiltalen alene vedrører § 59, stk. 7, nr. 1, og ikke nr. 2 om forsætlig bistand til ophold her i landet.

Efter landsrettens bevisvurdering kan det ikke anses for bevist, at [NN] har haft forsæt til at bistå de 3 afghanske statsborgere med deres ulovlige indrejse i landet, og domfældelsen af [NN] kan derfor alene antages at angå den resterende del af tiltalen.

Beskrivelsen i anklageskriftet af denne del af tiltalen ("ophold i Danmark") opfylder – i relation til § 59, stk. 7, nr. 1, 2. led – ikke kravene i retsplejelovens § 834, stk. 2, nr. 1, hvorefter anklageskriftet skal angive "forbrydelsens kendetegn, som de fremgår af reglen". Dette skyldes, at det ikke af anklageskriftet kan udledes, hvad det – efter de tre afghaneres indrejse i Danmark – er for en aktivitet, som [NN] er tiltalt for at have ydet bistand til.

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

Anklageskriftet har dermed ikke givet [NN] anledning til at forholde sig til fortolkningen og anvendelsen af 2. led af § 59, stk. 7, nr. 1 (bistand til "rejse gennem landet"), herunder om dette udtryk alene omfatter bistand til transit og dermed til ulovlig passage af et andet lands grænse, og om bistandsyderen i givet fald har haft forsæt hertil.

Højesteret finder herefter, at anklageskriftet ikke indeholder en sådan beskrivelse af forholdet, at det kan danne grundlag for en domfældelse efter udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1, 2. led, jf. herved retsplejelovens § 883, stk. 3.

Højesteret frifinder derfor [NN]."

Højesterets dom vedrører en særlig problemstilling i relation til udlændingeloven. Dommen illustrerer imidlertid samtidig generelt vigtigheden af, at anklageskrifter udformes omhyggeligt og i nøje overensstemmelse med retsplejelovens § 834.

Jørgen Steen Sørensen